23/07/2023

Δεν κάνουμε λόγο για τρεις θεούς, για τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, αλλά κυρίως για ένα Θεό, την Αγία Τριάδα!

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

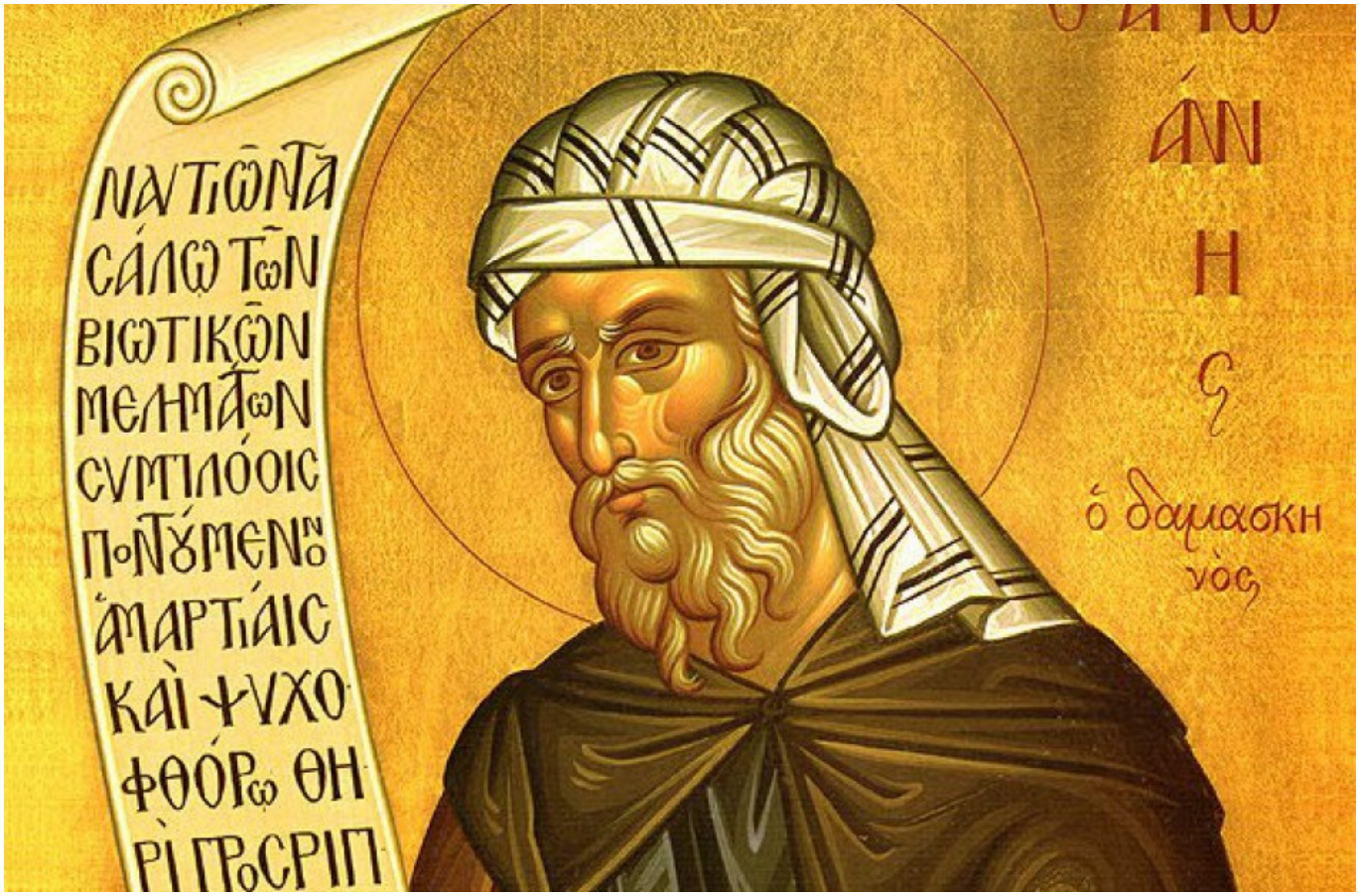

Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού

Έκδοσις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως

Απόδοση στην νέα ελληνική, Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πάπαρης (νυν Μητροπολίτης Δράμας)

Γι’ αυτό και δεν κάνουμε λόγο για τρεις θεούς, για τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα, αλλά κυρίως για ένα Θεό, την Αγία Τριάδα, επειδή ο Υιός και το Πνεύμα αναφέρονται σε ένα αίτιο· δεν συνθέτουν ούτε συγχωνεύονται, σύμφωνα με τη διδασκαλία του Σαβέλλιου για συνένωση -διότι, όπως είπαμε, ενώνονται όχι για να συγχέονται, αλλά να αλληλοϋπάρχουν· και έχουν την αλληλοπεριχώρηση χωρίς καμιά συγχώνευση ή ανάμειξη-· ούτε βγαίνουν έξω από την ουσία τους ούτε

χωρίζονται, σύμφωνα με τη διαίρεση της διδαχής του Αρείου.

Διότι, αν πρέπει να το πω με συντομία, η θεότητα -αν και χωρισμένη σε μέρη- είναι αδιαίρετη, σαν μια σύνθεση και συνένωση του φωτός σε τρεις ήλιους ενωμένους και αχώριστους μεταξύ τους.

Όταν, λοιπόν, για να το πω έτσι, στρέψουμε την προσοχή μας στη θεότητα, στην πρώτη αιτία και μοναδική αρχή, στην ενότητα και ταυτότητα της θεότητος, στην κίνηση, τη βούληση και την ταυτότητα της ουσίας, της δυνάμεως, της ενέργειας και εξουσίας, ένα γίνεται αντιληπτό από τη φαντασία μας.

Όταν πάλι στρέψουμε την προσοχή σ’ αυτά που υπάρχει η θεότητα, ή, για να το πω με μεγαλύτερη ακρίβεια, σ’ αυτά που αποτελούν τη θεότητα και σ’ αυτά που προήλθαν από την πρώτη αιτία προαιωνίως, με κοινή συμφωνία και χωρίς διαίρεση, εννοώ δηλαδή τις υποστάσεις του Υιού και του Πνεύματος, τότε τρία είναι αυτά που προσκυνάμε.

Ένας είναι ο Πατέρας, ο Πατέρας που είναι άναρχος, δηλαδή χωρίς αιτία· διότι δεν τον δημιούργησε κάποιος.

Ένας είναι ο Υιός, ο Υιός που δεν είναι χωρίς αρχή, δηλαδή έχει αιτία· διότι προέρχεται από τον Πατέρα.

Αν όμως υπολογίσεις την αρχή με την έναρξη του χρόνου, τότε είναι και άναρχος· διότι αυτός δημιούργησε το χρόνο, και δεν υπόκειται στο χρόνο.

Ένα είναι το Πνεύμα, το Άγιο Πνεύμα, που προέρχεται από τον Πατέρα, όχι ως υιός αλλά εκπορευόμενο.

Ούτε ο Πατέρας χάνει την αγεννησία επειδή γέννησε, ούτε ο Υιός χάνει τη γέννηση επειδή προέρχεται από τον αγέννητο.

Πώς είναι δυνατόν να γίνει αυτό; Ούτε το Πνεύμα μεταβάλλεται σε Πατέρα ή σε Υιό, επειδή εκπορεύεται και είναι Θεός· διότι η ιδιότητα μένει σταθερή.

Και πώς θα μείνει σταθερή η ιδιότητα, όταν κινείται και μεταβάλλεται; Διότι, εάν ο Πατέρας είναι Υιός, δεν είναι κυριολεκτικά Πατέρας. Κι αν ο Υιός είναι Πατέρας, δεν είναι κυριολεκτικά Υιός· επειδή ένας είναι στην κυριολεξία ο Υιός και ένα το Άγιο Πνεύμα.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι για τον Πατέρα λέμε ότι δεν γεννήθηκε από κάποιον· λέμε όμως ότι αυτός είναι ο Πατέρας του Υιού.

Για τον Υιό λέμε ότι δεν είναι ούτε ο αίτιος ούτε Πατέρας· λέμε ότι προέρχεται από τον Πατέρα και είναι Υιός του Πατέρα.

Και για το Άγιο Πνεύμα πάλι λέμε ότι προέρχεται από τον Πατέρα και το καλούμε Πνεύμα του Πατέρα.

Και δεν λέμε ότι το Πνεύμα προέρχεται από τον Υιό· το ονομάζουμε Πνεύμα του Υιού· λέει ο θείος απόστολος: «εάν κάποιος δεν έχει το Πνεύμα του Χριστού, αυτός δεν ανήκει σ’ αυτόν».

Ομολογούμε ότι με τον Υιό μας φανερώθηκε και μεταδόθηκε.

Λέει ότι «Φύσησε» και είπε στους μαθητές του: «Λάβετε το Άγιο Πνεύμα».

Όπως ακριβώς η ακτίνα και η λάμψη προέρχονται από τον ήλιο -διότι αυτός είναι η πηγή της ακτίνας και της λάμψεως-, και με την ακτίνα μας μεταδίδεται η λάμψη και αυτή είναι που μας φωτίζει και στην οποία μετέχουμε.

Για τον Υιό, βέβαια, ούτε λέμε ότι είναι Υιός του Πνεύματος ούτε γεννήθηκε από το Πνεύμα.

Συνέχεια από εδώ: http://www.pemptousia.gr/?p=377616

Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, «Έκδοσις ακριβής της ορθοδόξου πίστεως», απόδοση στην νέα ελληνική, Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Πάπαρης. Από: *Από: http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/paterikon/iwannhs_damaskhnos_ekdosis_akribhs.htm*

Πηγή: Pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)